

IN MEMORIAM

Rovasti Niilo Karjomaa (1927–2022)

Kesäkuun 26. päivänä 2022 nukkui rovasti Niilo Karjomaa (Nikolai Kosin) kuolonuneen Vantaalla 95 vuoden ikäisenä ja siirtyi sinne, ”missä ei ole kipua, ei surua eikä huokauksia, vaan on loppumaton elämä”.

Niilo Karjomaa oli syntynyt Suojärvellä toukokuun ensimmäisenä päivänä vuonna 1927. Hänet kastoi Annantehtaan kirkkoherra Aleksanteri Karpin, josta tuli myöhemmin Viipurin ja Helsingin piispa.

Karjomaa valmistui pappisseminaarista vuonna 1948 ja jatkoi vuosina 1950–1954 opintojaan Pyhän Sergein ortodoksisen teologian instituutissa Pariisissa, jossa suoritti Licencié en Theologie -tutkinnon vuonna 1954. Lukuvuonna 1957–1958 hän suoritti samassa opinahjossa Maitre en Theologie -tutkinnon.

Hän avioitui tammikuussa 1955 Maria Wolkoffin kanssa. Samassa kuussa piispa Aleksanteri vihki hänet diakoniksi ja papiksi Helsingissä.

Isä Niilo palveli Helsingin toisena pappina vuodet 1955–66 ja Kuopion kirkkoherrana vuodet 1966–76. Sen jälkeen hän siirtyi pappisseminaarin opettajaksi, ja jäi eläkkeelle seminaarin rehtorin virasta vuonna 1988.

Työuransa aikana hän toimi monissa luottamustehtävissä, muun muassa kirkolliskokouksen jäsenenä vuosina 1970–1975 ja Ekumeenisen neuvoston jäsenenä 1959–1978. Luottamustehtäviensä vuoksi hän osallistui useisiin ulkomaisiin kokouksiin eri puolilla maailmaa.

Opiskellessani Järvenpään Seurakuntaopistossa opin tuntemaan isä Niilon ensimmäisen kerran vuonna 1961 Helsingin Pyhän Kolminaisuuden kirkon ja Järvenpään kirkon palveluksissa. Tehdessäni opinnäytettä keväällä 1963 haastattelin häntä lasten uskonnollisesta kasvatuksesta ortodoksisessa kirkossa (16.3.1963). Opiskeluaikanani Kuopion pappisseminaarissa minulle muodostui kuva isä Niilosta suoraryhtisenä ja tehtävänsä vakavasti ottavasti ottavana pappina. Myöhemmin tuo kuva vahvistui entisestään. Isä Niilo rakasti palveluksia ja niiden huolellista toimittamista. Seminaarilaisilta vaadittiin osaamista ja tehtävien huolellista toteuttamista. Hän oli vaativa, reilu, isällinen ja oppilaiden puolta pitävä.

Eläkkeelle jäätyään Karjomaat muuttivat Vantaan Myyrmäkeen. Isä Niilon päivittäiseen ohjelmaan kuului Myyrmäen kirjastossa käynti aina viimeisiin vuosiin saakka; erikielisten sanoma- ja aikakauslehtien seuraaminen oli tärkeää. Vaimonsa kanssa he matkustelivat ulkomailla siellä asuvia lapsiaan tapaamassa ja laajentamassa kokemuspiiriänsä.

Eräässä haastattelussa isä Niilo toteaa: "Kirkon suuret opettajat alleviivasivat sitä, että yhteiskunnallista järjestelmää ja yhteiskunnan filosofista opetusta ei pidä hylkiä, vaan sitä pitää opiskella ja sieltä tuoda esiin se, mitä voidaan käyttää hyväksi myös kirkon elämässä. Niin kuin hekin tekivät. Muutenhan, jos tällä tavalla ei menettele, tulee yksipuolinen näkemys asioihin, silloin voi sanoa, että todellisen elämän ymmärtäminen puuttuu."

"Kirkon isiltä on kysytty miten pitäisi rukoilla ja mikä on rukouksen merkitys, he sanovat aina, että vaikeus on rukouksen oppimisessa. Sen käyttäminen, siihen sisälle tulo on koko elämän kestävä prosessi, ja juuri se on kaikkein vaikeinta."

"Alun vaikeudesta huolimatta ei pidä hellittää. Kun rukoilemme, Henki rukoilee kanssamme ja puolestamme, ja Hengen kanssa rukoilee koko Kirkko."

Isä Niilo eli pitkän ja rikkaan elämän. 67 vuotta pappina on melkoinen matka, ehkä pisin kirkkokuntamme elämässä.

Iankaikkinen muisto!

isä Johannes Karhusaari